

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри
креативного менеджменту і дизайну
Протокол № 11 від 26.08.2025 р.

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

ВСТУП ДО ФАХУ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань
Спеціальність
Освітній рівень
Освітня програма

**В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
В2 Дизайн
перший (бакалаврський)
Дизайн**

Мова викладання, навчання та оцінювання

українська

Статус дисципліни

обов'язкова

Розробники програми:

к. пед. .н., доцент

Денис БОРИСЕНКО

к. пед. .н., доцент

Ольга МАЙСТРЕНКО

Завідувач кафедри
креативного менеджменту і
дизайну,

Тетяна БЛИЗНЮК

Гарант програми

Денис БОРИСЕНКО

**Харків
2025**

ВСТУП

У сучасному освітньому середовищі надзвичайно важливим є усвідомлення сутності обраного фаху та розуміння його місця в системі професійної підготовки. Дисципліна «Вступ до фаху» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти цілісного уявлення про освітню програму «Дизайн», її структуру, зміст та можливості професійної реалізації.

Мета дисципліни – надати здобувачам знання про обраний фах, ознайомити з системою організації навчального процесу у закладах вищої освіти, основами академічної доброчесності та антикорупційної діяльності, а також розкрити специфіку освітньої програми «Дизайн» у контексті сучасних креативних індустрій.

Завдання дисципліни:

- ознайомлення з особливостями університетської освіти та її роллю в європейському й міжнародному освітньому просторі;
- розкриття нормативно-правових та організаційних основ системи вищої освіти України;
- формування уявлення про академічну доброчесність і антикорупційну діяльність у вищій школі;
- засвоєння знань про організацію навчального процесу за освітньою програмою «Дизайн» та роль випускової кафедри;
- ознайомлення з практичними аспектами дизайну через виконання творчих завдань (створення логотипу, розробка листівки тощо);
- набуття навичок використання інформаційних систем університету та персональних освітніх ресурсів.

Об'єктом вивчення дисципліни є освітній процес у закладі вищої освіти та професійна підготовка за спеціальністю «Дизайн».

Предметом дисципліни є принципи організації навчального процесу, вимоги академічної доброчесності, засади антикорупційної діяльності, а також основи професійної діяльності дизайнера в сучасному суспільстві.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти
РН1	ЗК1
РН2	ЗК10
РН19	ЗК6

де, ЗК1. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК10. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

РН1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.

РН2. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово з професійних питань, формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.

РН19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. *Основи навчального процесу у вищій школі*

Тема 1. Університетська освіта в контексті створення єдиного Європейського освітнього простору. Університетська освіта у міжнародному контексті.

Тема 2. Нормативно-правові та організаційні основи організації системи вищої освіти України. Організація науково-дослідної роботи студентів.

Тема 3. Академічна доброчесність у вищій освіті.

Тема 4. Дотримання академічної доброчесності у закладі вищої освіти.

Змістовий модуль 2. *Основи антикорупційної діяльності*

Тема 5. Корупція на атоми: феномен корупції від історії до сьогодення.

Тема 6. Антикорупційні месники: хто бореться з корупцією в Україні?

Змістовий модуль 3. *Організація навчального процесу за ОП «Дизайн»*

Тема 7. Ознайомлення з навчальним планом ОП «Дизайн». Роль та склад випускової кафедри.

Тема 8. Роль та особливості комунікацій з кураторами академічних груп.

Тема 9. Роль дизайну у розвитку креативних індустрій.

Змістовий модуль 4. *Практичні аспекти дизайну*

Тема 10. Створення власного логотипу.

Тема 11. Розробка дизайну вітальної листівки.

Змістовий модуль 5. *Інформаційне забезпечення навчального процесу у вищій школі*

Тема 12. Інформаційна система університету. Персональні навчальні системи університету.

Перелік практичних занять /завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних занять / завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1.	Університетська освіта: роль та значення у формуванні фахівця-дизайнера.
Тема 2.	Європейський освітній простір і можливості академічної мобільності.
Тема 3. Завдання 1.	Нормативно-правові засади вищої освіти України.
Тема 4.	Структура та організація освітнього процесу в університеті.
Тема 5.	Основи академічної доброчесності: принципи, цінності та приклади.
Тема 6.	Порушення академічної доброчесності: аналіз кейсів.
Тема 7.	Корупція як суспільний феномен: історичні та сучасні аспекти.
Тема 8.	Механізми протидії корупції в освітньому та професійному середовищі.
Тема 9.	Ознайомлення з освітньою програмою «Дизайн» та її навчальним планом.
Тема 10. Завдання 2.	Роль випускової кафедри та кураторів академічних груп у професійному становленні студентів.
Тема 11.	Роль дизайну у розвитку креативних індустрій. Дизайн як складова культурного та соціального розвитку.
Тема 12.	Організація самостійної та науково-дослідної роботи студентів-дизайнерів. Персональні освітні та інформаційні системи університету.

Перелік лабораторних занять /завдань за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік лабораторних занять / завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1.	Пошук та аналіз інформації про систему вищої освіти в Європі. Порівняльний аналіз освітніх програм у різних університетах.
Тема 2.	Робота з офіційними джерелами: закони та нормативні документи у сфері освіти. Виконання міні-дослідження: структура університету і його

	підрозділів.
Тема 3.	Аналіз прикладів академічної доброчесності в освітньому середовищі. Розробка правил поведінки студента з урахуванням принципів доброчесності.
Тема 4. Завдання 1.	Аналіз реальних прикладів корупційних практик (історичних і сучасних). Моделювання ситуацій боротьби з корупцією в освітньому середовищі.
Тема 5.	Ознайомлення з діяльністю інституцій, що борються з корупцією в Україні.
Тема 6.	Робота з навчальним планом: аналіз освітніх компонентів. Ознайомлення зі структурою та завданнями випускової кафедри.
Тема 7.	Комунікаційні моделі взаємодії студента з куратором академічної групи. Розробка особистого освітнього маршруту студента-дизайнера.
Тема 8.	Аналіз ролі дизайну у розвитку креативних індустрій (приклади з практики). Створення ескізу власного логотипу.
Тема 9.Завдання 2.	Використання програмних інструментів для графічного дизайну. Розробка варіантів вітальної листівки.
Тема 10.	Тестування елементів айдентики: колір, шрифт, композиція. Підготовка цифрового макету (логотип чи листівка).
Тема 11.	Ознайомлення з електронною системою університету.. Створення та налаштування персонального кабінету студента.
Тема 12.	Робота з освітніми ресурсами (бібліотека, електронні бази даних). Формування індивідуального освітнього портфоліо.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1 – 12	Вивчення нового матеріалу: перегляд відео-лекцій та ознайомлення з різними платформами для прототипування та інструментами дизайн-проектування
Тема 1 -4	Поглиблене вивчення матеріалу: виконання типових задач
Тема 1 -12	Вивчення теоретичного матеріалу, підготовка до практичних / лабораторних занять

Кількість годин лекційних, практичних та лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:

Словесні (лекція-візуалізація (Тема 1-2, 4-6), проблемна лекція (Тема 3), лекція-діалог (Тема 7)).

Наочні (демонстрація (Тема 1-12)).

Практичні (практичні роботи (Тема 1 – 12)).

Лабораторні (лабораторні роботи (Тема 1 – 12)).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Університет використовує 100 бальну накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти.

Поточний контроль здійснюється під час проведення лекційних та лабораторних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:

– для дисциплін з формою семестрового контролю залік: максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума, що дозволяє здобувачу вищої освіти скласти залік – 60 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового заліку.

Максимальна сума балів, яку може отримати здобувач вищої освіти під час заліку – 100 балів. Мінімальна сума, за якою залік вважається складеним – 60 балів.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:

– для дисциплін з формою семестрового контролю залік – сумуванням балів за поточний та підсумковий контроль.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:

Поточний контроль: виконання та захист практичних/лабораторних робіт (4 комплексні роботи по 20 балів кожна, 80 балів), проходження експрес-опитувань (4 тести по 5 балів кожний, 20 балів).

Семестровий контроль: Залік

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Болонський процес у Європейському просторі вищої освіти / За ред. В. Лугового. – Київ: Наукова думка, 2021. – 312 с.
2. Вища освіта України: нормативно-правові та організаційні основи / О. П. Коваль, І. М. Мельник. – Київ: КНЕУ, 2020. – 280 с.
3. Академічна доброчесність як основа сталого розвитку університету / За ред. Т. В. Фінікова. – Київ: Таксон, 2019. – 256 с.
4. Антикорупційна політика в Україні: сучасні виклики та перспективи / О. В. Романенко, Н. П. Кузнєцова. – Харків: Право, 2022. – 230 с.
5. Дизайн у креативних індустріях: теорія та практика / М. С. Дяченко, Л. П. Кравець. – Львів: ЛНУ, 2021. – 300 с.

Додаткова

6. Європейський освітній простір: інтеграційні процеси та виклики / Ю. Г. Соколов. – Київ: Освіта, 2020. – 290 с.
7. Карікова Н. М. Використання персональних навчальних систем у викладанні мовних дисциплін в умовах дистанційного навчання / Н. М. Карікова, І. М. Ходарева // Scientific achievements of contemporary society. Proceedings of the 8th International scientific and practical conference. Cognum Publishing House. - London, United Kingdom, 2025. - Pp. 553-561.- Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/35813>.
8. Hutson J. Augmenting Art Historical Research / J. Hutson // Art History in the Age of Artificial Intelligence. – Cham: Springer, 2026. – (Springer Series on Cultural Computing). – Режим доступу : https://doi.org/10.1007/978-3-032-02920-1_3
9. Самоорганізація та науково-дослідна робота студентів у закладі вищої освіти / Н. В. Ткаченко. – Харків: ХНУ, 2021. – 220 с.
10. Антикорупційна освіта у вищій школі / П. І. Біленчук. – Київ: Алерта, 2019. – 198 с.
11. Дизайн і культура: сучасні підходи / О. М. Нагорна. – Київ: Мистецтво, 2022. – 276 с.
12. Основи креативної економіки та роль дизайну / Д. Л. Котлер. – Київ: Фоліо, 2020. – 260 с.
13. Соценко Н. Ф. Досвід дистанційного навчання / Н. Ф. Соценко // Мовна освіта фахівця: сучасні виклики та тенденції: матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23 лютого 2023 р. : тези допов. – Харків: Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, 2023. – С.

<http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29600>.

14. Böck F., Ochs M., Henrich A. та ін. Learner models: design, components, structure, and modelling / F. Böck, M. Ochs, A. Henrich та ін. // User Modeling and User-Adapted Interaction. – 2025. – Vol. 35. – P. 15. – Режим доступу : <https://doi.org/10.1007/s11257-025-09434-4>

Інформаційні ресурси

15. Міністерство освіти і науки України: <https://mon.gov.ua>.
16. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти: <https://naqa.gov.ua>.
17. Academic Integrity in Ukraine (Проект SAIUP): <https://saiup.org.ua>.
18. Transparency International Ukraine: <https://ti-ukraine.org>.
19. UNESCO Higher Education: <https://www.unesco.org/en/higher-education>.